

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ όσον αφορά τους μειωμένους συντελεστές φόρου προστιθέμενης αξίας»

COM(2008) 428 τελικό — 2008/0143 (CNS)

(2009/C 218/19)

Στις 28 Αυγούστου 2008 το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 93 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την

«Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ όσον αφορά τους μειωμένους συντελεστές φόρου προστιθέμενης αξίας»

Το ειδικευμένο τμήμα «Οικονομική και Νομισματική Ένωση, οικονομική και κοινωνική συνοχή», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 2 Φεβρουαρίου 2009, με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. SANTILLÁN CABEZA

Κατά την 451η σύνοδο ολομέλειάς της, της 25ης και 26ης Φεβρουαρίου 2009 (συνεδρίαση της 25ης Φεβρουαρίου 2009), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 171 ψήφους υπέρ και 7 αποχές, την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1 Η ΕΟΚΕ επικροτεί τις τεχνικές τροποποιήσεις που επιφέρει η πρόταση οδηγίας στην οδηγία 2006/112/ΕΚ, πολλές εκ των οποίων είναι ουσιώδεις. Εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη της για το περιορισμένο πεδίο της μεταρρύθμισης εξαιτίας της έλλειψης πολιτικής συναίνεσης.

1.2 Μία πτυχή που πρέπει να ξετασθεί απαραίτητως είναι, όπως ήδη εξαγγέλλεται, η εφαρμογή του ΦΠΑ σε υπηρεσίες και υλικά που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ενέργειας και στην προστασία του περιβάλλοντος.

1.3 Όσον αφορά τη μείωση των συντελεστών ΦΠΑ για την παροχή υπηρεσιών ανακαίνισης, επισκευής, μετασκευής, συντήρησης και καθαρισμού κατοικιών, η ΕΟΚΕ διερωτάται κατά πόσον είναι σκόπιμη η διαγραφή της αναφοράς στην «κοινωνική» στέγαση. Σε κάθε περίπτωση, δεδομένου ότι η εφαρμογή μειωμένων συντελεστών δεν είναι υποχρεωτική, πρόκειται για μια απόφαση που πρέπει να ληφθεί από το κάθε κράτος μέλος.

1.4 Η γενίκευση σε όλα τα κράτη μέλη της δυνατότητας εφαρμογής μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στις υπηρεσίες εστίασης και τροφοδοσίας –την οποία ορισμένα κράτη μέλη απορρίπτουν– αποβλέπει στην εξασφάλιση ισότιμης μεταχείρισης όλων των κρατών μελών, καθώς με το υφιστάμενο καθεστώς ο κίνδυνος στρέβλωσης του ανταγωνισμού είναι περιορισμένος. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την εξαίρεση των αλκοολούχων ποτών από την εφαρμογή του μειωμένου συντελεστή.

1.5 Όσον αφορά τις «μικροεπισκευές κινητών υλικών περιουσιακών στοιχείων», η νομοθεσία των κρατών μελών θα πρέπει να προσδιορίζει σε ποιες ακριβώς υπηρεσίες εφαρμόζεται ο μειωμένος συντελεστής, δεδομένης της ευρύτητας των χρησιμοποιούμενων όρων.

1.6 Η ΕΟΚΕ προτείνει τα διατηρητικά προϊόντα που ενδεικνύονται για ορισμένες ασθένειες (βλ. σημείο 4.8.6 της παρούσας γνωμοδότησης) να μην υπόκεινται σε ΦΠΑ.

1.7 Η ΕΟΚΕ συνιστά να τροποποιηθεί το κριτήριο της πρότασης και να συμπεριληφθούν στο παράρτημα III οι υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, όπως αναφέρεται στο σημείο 4.8.5.1 της παρούσας γνωμοδότησης.

1.8 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την εφαρμογή των μειωμένων συντελεστών σε ευρύτερες κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών, στον βαθμό που το επιτρέπουν οι διαθέσιμοι δημοσιονομικοί πόροι των κρατών μελών, η οικονομική κατάσταση και τα συμφέροντα της ενιαίας αγοράς των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.9 Η ΕΟΚΕ επικροτεί τις προσπάθειες της Επιτροπής προς την κατεύθυνση της πλήρους εναρμόνισης του ΦΠΑ, αλλά εκφράζει τη λύπη της για την έλλειψη πολιτικής βούλησης εκ μέρους του Συμβουλίου της ΕΕ.

2. Εισαγωγή

2.1 Η πρόταση οδηγίας στην οποία αναφέρεται η παρούσα γνωμοδότηση αφορά **προσθήκες και τεχνικές προσαρμογές** στην οδηγία του 2006, η οποία θα καλείται στο εξής «οδηγία ΦΠΑ» ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347 της 11.12.2006).

2.2 Σύμφωνα με την Επιτροπή, σκοπός είναι η θέσπιση ορισμένων επειγουσών μεταρρυθμίσεων, προκειμένου να επιλυθούν «διάφορα νομικά και πολιτικά προβλήματα που έχουν ανακύψει λόγω διαφορετικών ερμηνειών της οδηγίας ή λόγω μη ύπαρξης ισότιμων όρων για όλα τα κράτη μέλη όσον αφορά τη δυνατότητα των κρατών μελών να εφαρμόζουν μειωμένους συντελεστές σε τομείς που δεν επηρεάζουν την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς».

2.3 Στόχος είναι η «παραχώρηση μεγαλύτερης αυτονομίας και βεβαιότητας στα κράτη μέλη» και η εξασφάλιση της ισότιμης μεταχείρισής τους.

2.3.1 Παρότι η πρόταση δεν στοχεύει αποκλειστικά στις ΜΜΕ, οι οποίες είναι ένας από τους πρωταρχικούς τομείς δράσης στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισσαβώνας, θα έχει θετική επίπτωση σε αυτές, δεδομένου ότι οι υπό εξέταση τομείς περιλαμβάνουν μεγάλο αριθμό ΜΜΕ και η πρόταση θα παράσχει ασφάλεια δικαίου στη συνεχιζόμενη εφαρμογή μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ στους εν λόγω τομείς.

2.4 Επέρχονται τέσσερις τύποι αλλαγών στην οδηγία ΦΠΑ:

— διεύρυνση των τοπικά παρεχόμενων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της εισαγωγής μόνιμων, επικαιροποιημένων διατάξεων για τις υπηρεσίες έντασης εργασίας που αναφέρονται στο παράρτημα IV, το οποίο θα λήξει την 31η Δεκεμβρίου 2010. Ως εκ τούτου, το παράρτημα IV θα καταργηθεί·

— κατάργηση άρθρων ή παραγράφων προσωρινής φύσης ή σχετικών με ειδικές καταστάσεις στα κράτη μέλη, οι οποίες δεν ισχύουν πλέον·

— συντακτικές βελτιώσεις·

— αλλαγές στη διατύπωση του παραρτήματος III, το οποίο περιέχει τον «Κατάλογο των παραδόσεων αγαθών και παροχών υπηρεσιών που μπορούν να υπαχθούν στους μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ που προβλέπονται στο άρθρο 98».

3. Το νέο παράρτημα III

3.1 Αλλαγές στη διατύπωση ή προσθήκες σε συγκεκριμένες κατηγορίες.

3.1.1 Κατηγορία 3: **φαρμακευτικά προϊόντα**. Προσθήκη της φράσης «και των απορροφητικών προϊόντων υγιεινής», η οποία καλύπτει τόσο τα προϊόντα προστασίας υγιεινής των γυναικών όσο και τις βρεφικές πάνες.

3.1.2 Κατηγορία 4: **εξοπλισμός για αναπήρους**. Προστίθενται «οι συσκευές και ο ηλεκτρικός, ηλεκτρονικός ή άλλος εξοπλισμός και μέσα μεταφοράς ..., καθώς και η χρηματοδοτική μίσθωση ή μίσθωση ...». Η πρόταση περιλαμβάνει επίσης πλέον τον εξοπλισμό ή τις συσκευές που είναι ειδικά σχεδιασμένες ή προσαρμοσμένες για τους αναπήρους (π.χ. πληκτρολόγια Μπράιγ, ειδικά προσαρμοσμένα αυτοκίνητα).

3.1.3 Κατηγορία 6: **βιβλία**. Προστίθενται τα «ακουστικά βιβλία, [...] CD-ROM ή κάθε άλλο παρόμοιο υλικό υπόστρωμα ...». Επέκταση του πεδίου στα βιβλία σε CD, CD-ROM ή κάθε άλλο παρόμοιο υλικό υπόστρωμα που αναπαράγουν βασικά το ίδιο πληροφοριακό περιεχόμενο με τα έντυπα βιβλία.

3.1.4 Κατηγορία 8: **ραδιοηλεκτρονικές εκπομπές**. Διευκρινίζεται ότι υποκειμένη σε φόρο είναι η παροχή των εν λόγω υπηρεσιών και όχι η λήψη τους.

3.1.5 Κατηγορία 9: **παροχή υπηρεσιών από συγγραφείς κλπ**. Διευκρινίζεται ότι η κατηγορία καλύπτει, εκτός από τους ίδιους τους συγγραφείς, και εκείνους «που αμείβονται μέσω των δικαιωμάτων τους». Έγινε αναδιατύπωση του κειμένου, επειδή τα δικαιώματα δεν αποτελούν υπηρεσίες για σκοπούς επιβολής ΦΠΑ, αλλά βάση αναφοράς για ορισμένες υπηρεσίες.

3.1.6 Κατηγορία 16: **παροχή υπηρεσιών από γραφεία κηδείων ή υπηρεσιών αποτέφρωσης**. Σκοπός της νέας διατύπωσης είναι να διαχωριστεί το αντικείμενο του ορισμού από την ιδιότητα του παρόχου.

3.1.7 Κατηγορία 18: **οδοκαθαρισμός, επεξεργασία αποβλήτων κλπ**. Αίρονται οι ανακολουθίες με την προσθήκη τριών υπηρεσιών που δεν περιλαμβάνονται στην παρούσα διατύπωση: υπηρεσίες «καθαρισμού και ανακύκλωσης υδατικών αποβλήτων», «αποκομιδής ... λυμάτων» και «ανακύκλωσης αποβλήτων καθώς και υπηρεσι[ε]ς που αποσκοπούν στην επαναχρησιμοποίησή τους».

3.2 Επέκταση της κατηγορίας των παροχών υπηρεσιών που αφορούν τον **τομέα της κατοικίας και ορισμένα κτίρια μη επιχειρηματικού ενδιαφέροντος**.

3.2.1 Σκοπός της τροποποίησης της κατηγορίας 10 και της προσθήκης της νέας κατηγορίας 10a είναι:

— η παροχή μεγαλύτερου περιθωρίου ελιγμών στα κράτη μέλη, με τη διαγραφή της αναφοράς σε «κατοικίες που παρέχονται στο πλαίσιο κοινωνικής πολιτικής»·

— η προσθήκη των υπηρεσιών ανακαίνισης, επισκευής και καθαρισμού κατοικιών (που επί του παρόντος υπάγονται στο παράρτημα IV) και της συντήρησής τους·

— η επέκταση του μειωμένου συντελεστή στην παροχή υπηρεσιών ανακαίνισης, επισκευής, μετασκευής, συντήρησης και καθαρισμού σε χώρους λατρείας και πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και σε ιστορικά μνημεία.

3.3 Προσθήκη δύο νέων κατηγοριών

3.3.1 Υπηρεσίες εστίασης και τροφοδοσίας

3.3.2 Η κατηγορία 12 του ισχύοντος παραρτήματος III (η οποία δεν τροποποιείται) καλύπτει:

τη «διαμονή σε ξενοδοχεία και παρόμοιους χώρους, περιλαμβανομένης της παροχής καταλύματος διακοπών και της μίσθωσης χώρου σε κατασκήνωση ή σε κάμπινγκ για τροχόσπιτα».

3.3.3 Η νέα κατηγορία 12α καλύπτει:

την «παροχή υπηρεσιών εστίασης και τροφοδοσίας, με εξαίρεση την προμήθεια αλκοολούχων ποτών».

3.3.3.1 Δύο είναι οι λόγοι για τη συγκεκριμένη προσθήκη: α) η αναγκαιότητα ισότιμης μεταχείρισης όλων των κρατών μελών και β) το γεγονός ότι οι εν λόγω υπηρεσίες πληρούν τα ίδια κριτήρια με τις υπόλοιπες τοπικά παρεχόμενες υπηρεσίες.

3.3.4 Τοπικά παρεχόμενες υπηρεσίες

3.3.4.1 Οι νέες αυτές κατηγορίες καλύπτουν πέντε περιπτώσεις:

«19) παροχή υπηρεσιών κηπουρικής ή διαμόρφωσης κήπων και η συντήρηση κήπων»

20) μικροεπισκευές κινητών υλικών περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων ποδηλάτων και τρικύκλων κάθε είδους, με την εξαίρεση όλων των υπόλοιπων μέσων μεταφοράς·

21) υπηρεσίες καθαρισμού και συντήρησης κινητών υλικών περιουσιακών στοιχείων·

22) παροχή υπηρεσιών οικιακής φροντίδας, όπως η παροχή βοήθειας και η φροντίδα παιδιών, ηλικιωμένων, ασθενών ή αναπήρων·

23) υπηρεσίες ατομικής περιποίησης όπως εκείνες που παρέχονται σε κομμωτήρια και σε ινστιτούτα ατομικού καλλωπισμού».

3.3.4.2 Οι κατηγορίες αυτές περιλαμβάνουν υπηρεσίες που περιέχονται ήδη στο ισχύον παράρτημα IV, το οποίο θεσπίζει προσωρινές ρυθμίσεις έως την 31η Δεκεμβρίου 2010, αλλά περιλαμβάνουν επίσης ορισμένες νέες υπηρεσίες παρόμοιας φύσης.

4. Παρατηρήσεις

4.1 Η ΕΟΚΕ συζήτησε διεξοδικά το θέμα της παρούσας γνωμοδότησης όταν εξέτασε την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 5ης Ιουλίου 2007 σχετικά με τους συντελεστές ΦΠΑ εκτός των

κανονικών συντελεστών ΦΠΑ ⁽¹⁾, η οποία είχε βασιστεί με τη σειρά της σε μελέτη της Copenhagen Economics.

4.2 Στη γνωμοδότησή της ⁽²⁾, η ΕΟΚΕ υπογράμμισε τις ακόλουθες πτυχές:

— Ο ΦΠΑ χρησιμοποιείται από τα κράτη μέλη για την επίτευξη αμιγώς φορολογικών στόχων.

— Οι μειωμένοι συντελεστές ανταποκρίνονται σε πολιτικά και κοινωνικά κριτήρια.

— Η εναρμόνιση του ΦΠΑ είναι μια προσδοκία που δεν βρίσκει έμπρακτη υλοποίηση, γεγονός που δικαιολογεί (σύμφωνα με την Επιτροπή) μια απόπειρα εναρμόνισης για δραστηριότητες που έχουν επιπτώσεις σε διασυνοριακό επίπεδο ή πληρούν ήδη αποδεκτά κριτήρια κοινοτικών πολιτικών.

— Πρέπει να διασφαλίζεται ότι κάθε μείωση των συντελεστών του ΦΠΑ βασίζεται **πραγματικά** σε κοινωνικούς λόγους.

— Η απλοποίηση και η διαφάνεια διευκολύνουν το έργο των επιχειρήσεων και τους ελέγχους από τις αρχές.

— Δεδομένου ότι το «όραμα» για ένα οριστικό καθεστώς έχει τεθεί στην άκρη, πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη αυτονομία στα κράτη μέλη ως προς τον καθορισμό μειωμένων συντελεστών για τις **τοπικά παρεχόμενες υπηρεσίες**.

4.2.1 Οι παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν στην εν λόγω γνωμοδότηση εξακολουθούν να ισχύουν πλήρως.

4.3 Η πρόταση οδηγίας προβαίνει μόνον σε αποσπασματικές και επείγουσες αλλαγές στις ισχύουσες ρυθμίσεις. Όπως εξηγεί η Επιτροπή, δεν επιδιώκεται μια ουσιαστική αναθεώρηση της ισχύουσας οδηγίας, σχετικά με την οποία ο διάλογος «είναι ακόμη στα σπάργανα». Ωστόσο, εξετάζονται ζητήματα κοινωνικής και οικονομικής σημασίας, όπως ο ΦΠΑ που εφαρμόζεται στα εστιατόρια, στους τομείς έντασης εργασίας και στις τοπικά παρεχόμενες υπηρεσίες.

4.4 Τεχνικές τροποποιήσεις

Οι αμιγώς τεχνικές τροποποιήσεις υποστηρίζονται γενικά από την ΕΟΚΕ στον βαθμό που είναι αναγκαίες, βελτιώνουν τη διατύπωση και αποσαφηνίζουν αμφιλεγόμενες πτυχές.

4.5 Τροποποιήσεις που αφορούν τον στεγαστικό τομέα

⁽¹⁾ COM(2997) 380 τελικό, της 5ης Ιουλίου 2007.

⁽²⁾ Γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ για την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τους συντελεστές ΦΠΑ εκτός των κανονικών συντελεστών ΦΠΑ, ΕΕ C 211, της 19.8.2008 σ. 67.

4.5.1 Προμήθεια και κατασκευή κατοικιών

4.5.1.1 Η μόνιμη εφαρμογή σε όλους τους τύπους κατοικιών –και όχι μόνον σε εκείνες που εντάσσονται «στο πλαίσιο κοινωνικής πολιτικής», όπως προβλέπεται στην ισχύουσα κατηγορία 10– διευρύνει σημαντικά το πεδίο εφαρμογής των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ. Η αλλαγή αυτή βασίζεται στο επιχειρήμα ότι τα κράτη μέλη ερμήνευσαν τη σημασία της «κοινωνικής πολιτικής» με διαφορετικούς τρόπους, αλλά και στους κανόνες σχετικά με τον τόπο φορολόγησης της συγκεκριμένης παροχής, σύμφωνα με τους οποίους οι υπηρεσίες που αφορούν ακίνητη περιουσία φορολογούνται πάντοτε στον τόπο όπου βρίσκεται η περιουσία.

4.5.1.2 Παρότι έτσι επιτυγχάνεται εναρμόνιση, διερωτάται κανείς μήπως αυτή η γενίκευση είναι υπερβολικά εκτενής, λαμβάνοντας υπόψη τον αντίκτυπο της μεταρρύθμισης (1). Η εφαρμογή μειωμένου συντελεστή σε όλες τις κατοικίες, οποιασδήποτε τιμής και σκοπού, επιτυγχάνει άραγε έναν κοινωνικά και οικονομικά επιθυμητό στόχο;

4.6 Επισκευή κατοικιών και άλλων κτιρίων

4.6.1 Η ανακαίνιση και η επισκευή περιλαμβάνονταν ήδη στο παράρτημα III για τις κατοικίες στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής, η δε ανακαίνιση και η επισκευή ιδιωτικών κατοικιών και ο καθαρισμός ιδιωτικών κατοικιών περιλαμβάνονταν ήδη στο παράρτημα IV. Ορθώς έγινε η προσθήκη των «χώρων λατρείας και πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και ιστορικών μνημείων».

4.6.2 Επιπλέον, καταργείται η εξαίρεση «των υλικών που αποτελούν σημαντικό μέρος της αξίας της παροχής». Επομένως, σκοπός της πρότασης είναι να γενικευθεί η δυνατότητα υπαγωγής της εν λόγω παροχής στον μειωμένο συντελεστή, όταν τα αγαθά αποτελούν μέρος της παρεχόμενης υπηρεσίας.

4.6.2.1 Η ΕΟΚΕ θεωρεί εύλογες και τις δύο αυτές τροποποιήσεις.

4.7 Μειωμένοι συντελεστές ΦΠΑ στις υπηρεσίες εστίασης και τροφοδοσίας

4.7.1 Η μείωση του ΦΠΑ στον κλάδο της εστίασης και της τροφοδοσίας είναι ένα ευαίσθητο θέμα, το οποίο συζητείται εδώ και καιρό και εξακολουθεί να συναντά την αντίδραση ορισμένων κρατών μελών.

4.7.2 Σύμφωνα με την εκτίμηση επιπτώσεων (2) της Επιτροπής, ο κλάδος των μπαρ, των εστιατορίων και των υπηρεσιών τροφοδοσίας αντιπροσωπεύει το 6,1 % της ιδιωτικής κατανάλωσης (3) και το

1,9 % της προστιθέμενης αξίας. Αντιπροσωπεύει επίσης το 3,3 % της συνολικής απασχόλησης (4). Η συνδικαλιστική ένωση HOTREC αναφέρει ότι στην ΕΕ ο κλάδος αριθμεί 1 600 000 επιχειρήσεις (5).

4.7.3 Όπως έχει ήδη επισημάνει η Η ΕΟΚΕ, ο συντελεστής που εφαρμόζεται σε αυτόν τον κλάδο αφορά μια ουσιαστικά τοπική υπηρεσία, αλλά επιδρά επίσης στον τρόπο κατανομής του τουρισμού μεταξύ των κρατών μελών. Η κατάσταση αυτή, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι ο ΦΠΑ στα εστιατόρια αποτελεί σημαντική πηγή εσόδων, περιπλέκει την υιοθέτηση ενός και μοναδικού κριτηρίου σε όλη την ΕΕ, η οποία δεν έχει επιτευχθεί ακόμη (6).

4.7.3.1 Όσον αφορά τον τουρισμό, οι συνέπειες πιθανότατα θα διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών. Εξάλλου, για τον κλάδο των ξενοδοχείων (που είναι παρόμοιος με τις υπηρεσίες εστίασης από την άποψη της εσωτερικής αγοράς), ο οποίος είναι επί του παρόντος επιλέξιμος για εφαρμογή μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ, η Επιτροπή δεν έχει λάβει γνώση καμίας στρέβλωσης που να οφείλεται στον ΦΠΑ. Επιπλέον, το κόστος της εστίασης δεν φαίνεται να αποτελεί το σημαντικότερο μέρος ενός πακέτου διακοπών.

4.7.4 Το ισχύον καθεστώς, το οποίο βασίζεται σε προσωρινές διατάξεις της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, συνεπάγεται σημαντικές διαφορές: 11 κράτη μέλη εφαρμόζουν ήδη χαμηλότερους συντελεστές βάσει ειδικών εξαιρέσεων (7), ενώ στα υπόλοιπα 16 κράτη μέλη δεν αναγνωρίζεται η δυνατότητα αυτή. Επομένως, η προτεινόμενη τροποποίηση αποσκοπεί σε μια γενική εξομοίωση στον συγκεκριμένο τομέα.

4.7.5 Η εξαίρεση των αλκοολούχων ποτών είναι αναγκαία για λόγους συνεκτικότητας με τις ισχύουσες διατάξεις που διέπουν την αγορά τους σε ένα κατάσταση με σκοπό τη μεταγενέστερη κατανάλωση (8).

4.7.6 Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η εφαρμογή μειωμένων συντελεστών δεν είναι υποχρεωτική, αλλά αποτελεί μια δυνατότητα που παρέχεται στα κράτη μέλη.

4.8 Τοπικά παρεχόμενες υπηρεσίες (9)

4.8.1 Οι νέες κατηγορίες 19 έως 23 καλύπτουν ευρύ φάσμα υπηρεσιών, ορισμένες εκ των οποίων περιλαμβάνονται ήδη στην ισχύουσα οδηγία στο πλαίσιο προσωρινών διατάξεων: ως εκ τούτου, εάν το κείμενο δεν τροποποιηθεί, θα φορολογούνται με τον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ από την 1η Ιανουαρίου 2011.

(4) ΕΕ-27. Εάν προστεθούν τα ξενοδοχεία, αντιπροσωπεύει το 4,4 % της συνολικής απασχόλησης.

(5) Ξενοδοχεία, εστιατόρια και καφενεία στην Ευρώπη. Ο αριθμός αφορά και τους τρεις κλάδους. Η HOTREC εκτιμά τον αριθμό των ατόμων που απασχολούνται στους τρεις αυτούς κλάδους σε τουλάχιστον 9 000 000.

(6) Ενώ ορισμένα κράτη μέλη, όπως η Γαλλία, είναι υπέρ της εφαρμογής του μειωμένου συντελεστή που ήδη ισχύει σε άλλες χώρες, η Γερμανία –μεταξύ άλλων– αντιτίθεται σε αυτή και σε οποιαδήποτε άλλη επέκταση του πεδίου εφαρμογής των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ.

(7) Πρόκειται για την Ελλάδα, την Ισπανία, την Ιρλανδία, την Ιταλία, την Κύπρο, το Λουξεμβούργο, τις Κάτω Χώρες, την Αυστρία, την Πολωνία, την Πορτογαλία και τη Σλοβενία.

(8) Οδηγία 2006/112/ΕΚ, παράρτημα III, η κατηγορία 1 καλύπτει: «Τα τρόφιμα (περιλαμβανομένων των ποτών, εκτός των αλκοολούχων) ...».

(9) Οι τοπικές υπηρεσίες –συμπεριλαμβανομένου μεγάλου μεριδίου υπηρεσιών έντασης εργασίας– αντιπροσωπεύουν το 4,8 % της ιδιωτικής κατανάλωσης (ΕΕ-25, πλην της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας) και το 2,1 % της προστιθέμενης αξίας. Θεωρείται ότι έχουν μικρή οικονομική βαρύτητα, με εξαίρεση την περίπτωση των επισκευών κτιρίων.

(1) Συνολικά, ο κατασκευαστικός τομέας αντιπροσωπεύει το 6,2 % της προστιθέμενης αξίας (ΕΕ-27), ενώ η κατασκευή κατοικιών αντιπροσωπεύει το ήμισυ του ποσοστού αυτού, ήτοι 3,1 %.

(2) SEC(2008) 2190. Βρυξέλλες, 7.7.2008.

(3) ΕΕ-25 (όλα τα κράτη μέλη πλην της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας).

4.8.2 Γενικά, δεν υπάρχει κίνδυνος στρέβλωσης του ανταγωνισμού στον συγκεκριμένο τύπο υπηρεσιών, ο οποίος απασχολεί σημαντικό αριθμό ατόμων.

4.8.3 Η προσθήκη της κηπουρικής και ορισμένων συναφών υπηρεσιών κρίνεται αιτιολογημένη, καθώς έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά με τις υπόλοιπες υπηρεσίες.

4.8.4 Μικροεπισκευές κινητών υλικών περιουσιακών στοιχείων:

α) διατηρείται το κριτήριο της μικροεπισκευής:

β) ωστόσο, με την εισαγωγή μιας σημαντικής εννοιολογικής αλλαγής, επιλέγεται ένας γενικός ορισμός αντί της ειδικής μνείας συγκεκριμένων αγαθών (όπως ποδήλατα, υποδήματα κλπ.). **Κινητά** περιουσιακά στοιχεία είναι εκείνα που μπορούν να μεταφερθούν από ένα σημείο σε άλλο (σύμφωνα με τον ορισμό του ισπανικού αστικού κώδικα), ενώ ως **υλικά** περιουσιακά στοιχεία νοούνται τα «ενσώματα» αγαθά (όπως ορίζεται σε αρκετές ευρωπαϊκές έννομες τάξεις). Η νέα κατηγορία είναι πολύ ευρεία, γι' αυτό κάθε χώρα θα πρέπει να προσδιορίσει σε ποιους ακριβώς τύπους περιουσιακών στοιχείων εφαρμόζεται η οδηγία σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία της, αν και η ΕΟΚΕ συνιστά να μην προβλεφθούν περιορισμοί στους διάφορους τύπους υπηρεσιών.

4.8.5 Επισκευή και συντήρηση αυτοκινήτων

— Δεδομένων των σημαντικών δημοσιονομικών προσπαθειών που καταβάλλουν η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη για την ενίσχυση της αυτοκινητοβιομηχανίας, κρίνεται απαραίτητο να συμπεριληφθούν ρητώς μεταξύ των τοπικά παρεχόμενων υπηρεσιών οι εργασίες επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, προκειμένου να ενισχυθεί η αγοραστική δύναμη των ευρωπαϊών αυτοκινητιστών, να βελτιωθεί η ποιότητα και η ασφάλεια του στόλου των αυτοκινήτων και να διασφαλιστεί η διατήρηση της απασχόλησης σε αυτόν τον τομέα.

4.8.5.1 Κατά συνέπεια, προτείνονται οι εξής τροποποιήσεις στο παράρτημα III της πρότασης:

— (8) 20) Μετά τις λέξεις «... τρικύκλων κάθε είδους», να αντικατασταθεί η φράση «με την εξαίρεση όλων των υπόλοιπων μέσων μεταφοράς» με τη φράση: «καθώς και ιδιωτικών και δημόσιων μηχανοκίνητων οχημάτων».

— (8) 21) Να προστεθούν μετά τις λέξεις «... κινητών υλικών περιουσιακών στοιχείων» τα εξής: «συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ιδιωτικά και δημόσια μηχανοκίνητα οχήματα».

4.8.6 Ειδική διατροφή για ορισμένες ασθένειες

— Τα διαιτητικά τρόφιμα που ενδείκνυνται για ορισμένες ασθένειες, όπως η φαινυλκετονουρία ή η κοιλιοκάκη θα πρέπει να θεωρούνται ως μη υποκείμενα στον ΦΠΑ.

4.9 Υπηρεσίες έντασης εργασίας

4.9.1 Επί του παρόντος, οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνονται στις τοπικά παρεχόμενες υπηρεσίες (βλ. τμήμα 4.8).

4.9.2 Γενικά, πρόκειται για εργασίες που εκτελούνται από μεγαλύτερο –σε σύγκριση με το σύνολο της οικονομίας– ποσοστό ανεπίδοτων ανδρών ή γυναικών υπό καθεστώς προσωρινής απασχόλησης. Η ευνοϊκότερη φορολογική μεταχείριση μπορεί να ενισχύσει την εργασιακή σταθερότητα αυτών των ατόμων.

4.9.3 Όσον αφορά τις συνέπειες, η Copenhagen Economics παρέχει ορισμένα στοιχεία σχετικά με την εκτιμώμενη αύξηση του ΑΕγχΠ ως αποτέλεσμα της μείωσης του ΦΠΑ για τις τοπικά παρεχόμενες υπηρεσίες και τα εστιατόρια και της συνακόλουθης ένταξης στην επίσημη οικονομία εργασιών που γίνονται με προσωπικά «μαστορέματα» (Do It Yourself) ή στο πλαίσιο της παραοικονομίας.

Βρυξέλλες 25 Φεβρουαρίου 2009.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Mario SEPI